



***Triglavski narodni park***

**TRIGLAV NATIONAL PARK**

4260 BLED, Ljubljanska 27, SLOVENIJA

---

Gradivo k 2. točki 81. seje Sveta TNP

**JAVNI ZAVOD  
TRIGLAVSKI NARODNI PARK**

**POROČILO O DELU  
ZA LETO 2006**

Bled, marec 2007

## **NAMENI TRIGLAVSKEGA NARODNEGA PARKA**

### **VAROVANJE NARAVE TER OHRANJANJE KULTURNE KRAJINE IN KULTURNE DEDIŠČINE**

Osnovni cilj narodnih parkov po vsem svetu je varstvo narave, ohranitev izjemnih naravnih vrednot in kulturne dediščine, varstvo avtohtonih, redkih in ogroženih rastlinskih in živalskih vrst, naravnih ekosistemov in značilnosti nežive narave ter ohranjanje, razvoj in nega kulturne krajine in duhovne kulture.

### **SKRB ZA USTREZEN RAZVOJ V PARKU**

TNP si prizadeva za skladen in trajnosten razvoj območja in gospodarskih panog v njem, predvsem kmetijstva, gozdarstva in turizma ter za zagotavljanje ustreznih materialnih in drugih pogojev za življenje in delo lokalnega prebivalstva.

### **OMOGOČANJE DOŽIVLJANJA PARKA**

Le ohranjene vrednote bodo nam in prihodnjim generacijam omogočale duhovno bogatitev in sprostitvev. TNP obiskovalcem ponuja doživljanje parka na različne načine: usmerjanje (info središča in točke, info table, parkovne poti), vodeni izleti, različne delavnice v naravi, ustvarjalne delavnice in različni izobraževalnimi programi. Primerne oblike rekreacije so tiste, ki so v skladu s temeljnim namenom narodnega parka.

### **RAZISKOVANJE**

Raziskovalno delo parka na različnih področjih poteka v okviru rednega in projektnege dela. Pridobljeni podatki, rezultati in zaključki služijo za pripravo strokovnih podlag in predstavljajo usmeritve za nadaljnje delo.

### **VZGOJNO IN IZOBRAŽEVALNO DELO**

Vzgoja, izobraževanje in ozaveščanje imajo pomembno vlogo pri razumevanju in posledično spoštovanju vloge, pomena in poslanstva parka. Aktivnosti parka na tem področju so: priprava publikacij, razstav, načrtovano komuniciranje z javnostmi, oblikovanje in izvajanje različnih izobraževalnih programov za vse starostne skupine, predvsem pa za mlade, akcije ozaveščanja idr.

### **UPRAVLJANJE**

Poslanstvo Triglavskega narodnega parka je zagotavljati strokovno in izvajalsko podporo odločitvam o varovanju narave in razvoju ter odpirati prostor za dialog med različnimi interesi in dejavnostmi v zavarovanem območju. Primerno upravljanje omogoča uresničevanje ciljev parka in predstavlja vzor za upravljanje in primerno ravnanje tako v drugih zavarovanih območjih kot tudi zunaj njih. Pomemben del nalog je tudi sodelovanje pri pripravi novega predloga zakona o Triglavskem narodnem parku in priprava strokovnih podlag za načrt upravljanja parka.

## **2. PREDNOSTNE NALOGE V LETU 2006 IN NJIHOVO IZPOLNJEVANJE**

Letni program dela in letni načrt upravljanja, ki je bil sprejet na Svetu TNP dne 15.12.2005, je predvidel naslednje prednostne naloge:

- priprava predloga načrta upravljanja,
- sodelovanje pri pripravi novelacije zakona o TNP,
- priprava programa mreže informacijskih centrov (postaj, točk) in ureditev parkovnega informacijskega centra v upravni zgradbi Triglavskega narodnega parka.

V zvezi z **predlogom načrta upravljanja (NU)** je bil v letu 2006 pripravljen in na seji sveta 19. oktobra 2006 sprejet Program priprave načrta upravljanja za Triglavski narodni park, ki predvideva dokončanje priprave NU v naslednjih dveh letih. Vzporedno je potekalo delo na posameznih segmentih vsebin za NU – delo je bilo v letu 2006 usmerjeno predvsem v področje urejanja informacijske infrastrukture, planinstva, lova, urejanja prometa in turizma ter posebej, v okviru mednarodnih projektov, k pripravi načrtov upravljanja za območje Natura 2000.

Priprava novega **zakona o TNP** se je v letu 2006 nadaljevala z ustanovitvijo Strokovne komisije za pripravo novega zakona o TNP, ki jo je v marcu 2006 imenoval minister Podobnik. Komisija je imela 11. sej na katerih so bila obravnavana različna področja, ki naj jih obravnava zakon – tako je bila do konca leta opravljena razprava v zvezi s splošnimi določbami, cilji in nameni območja narodnega parka, razvojnimi usmeritvami, pravili ravnanja, kulturno dediščino in ureditvijo upravljanja. Na posameznih področjih je bila razprava različno poglobljena, zato je bil na seji decembra 2006 pripravljen pregled dogovorjenega in hkrati pooblaščen ožja skupina, ki naj ubesedi dogovorjeno in pripravi seznam odprtih vprašanj. Financiranja še ni bilo razpravljano, razprava bo mogoča, ko bo dogovorjen obseg nalog.

Na Svetu TNP 19. oktobra 2006 je bila predstavljena in sprejeta Strategija informacijskih mest v TNP in s tem uresničena tudi prednostna naloga, ki nam je nalagala **pripravo programa mreže informacijskih centrov**. Nadaljevalo se je tudi sodelovanje pri pripravi programa za informacijsko postajo v okviru Slovenskega planinskega muzeja v Mojstrani ter za informacijsko postajo v Kobaridu.

Zaključen je bil prvi del investicije iz lastnih sredstev in sredstev PHARE za ureditev parkovnega informacijskega centra v upravni stavbi TNP na Bledu..

Pomembno je poudariti še, da je bil v letu 2006 s pomočjo Triglavskega narodnega parka **urejen status naravovarstvenih nadzornikov** v Sloveniji, ki so s stani Ministrstva za okolje in prostor dobili ustrezna pooblastila in izkaznice.

V Triglavskem narodnem parku smo **organizirali** vse potrebno za **delovanje prekrškovnega organa po Zakonu o prekrških**.

### **3. SODELOVANJE Z DRUGIMI SLUŽBAMI IN INŠTITUCIJAMI**

#### 3.1 MOP in druge javne službe

- MOP, Agencija RS za okolje: priprava mnenj o predkupni pravici pri prodaji nepremičnin, sodelovanje s strokovnimi mnenji s predstavniki ARSO pri pripravi naravovarstvenih pogojev in soglasij, razgovori glede vprašanja določevanja ekološko sprejemljivih pretokov na vodotokih in glede priprav koncesijskih pogodb za rabo vode za proizvodnjo električne energije v HE na vodotokih v TNP,
- MOP, IRSOP: razgovori, skupni terenski ogledi, priprava izhodišč za sanacijo posegov, pregledi tabel prijav JZ TNP za obdobje zadnjih 5 let, posredovanje tabele prijav JZ TNP za leto 2006 v dopolnitev, ponovno zaprosilo za dogovorjeno dopolnitev tabel prijav JZ TNP za leta 2001-2003,
- koordinacija skupine za NNS Slovenije: minister za okolje in prostor je imenoval delovno skupino za vzpostavitev izvajanja neposrednega nadzora – koordinator skupine je mag. Martin Šolar, TNP,
- MOP, pravno sistemska služba: zaprosilo za pravno razlago glede potrebe pridobitve naravovarstvenega soglasja v primerih agromelioracijskih del,
- Zavod RS za varstvo narave (Kranj in Nova Gorica): sodelovanje pri pripravi naravovarstvenih smernic za prostorske akte, pri pripravi naravovarstvenih pogojev, soglasij in presoj sprejemljivosti posegov v prostor,
- Zavod za gozdove RS: predlog o sodelovanju glede gradnje gozdnih prometnic, sodelovanje pri pripravi gozdno gospodarskih načrtov,
- sodelovanje pri pripravi predloga zakona o TNP (strokovne podlage notranjo conacijo parka, za posege v prostor, kulturno krajino, promet in infrastrukturo; sodelovanje in usklajevanje stališč s predstavniki ZRSVN, ZVKDS – območnih enot Kranj in Nova Gorica in ARSO ter priprava usklajenega gradiva glede predlogov za nov ZTNP),
- sodelovanje s Planinsko zvezo Slovenije glede posegov na planinskih kočah,
- sodelovanje z ZVKDS (OE Kranj in Nova Gorica) na področju posegov v prostor,
- sodelovanje z upravnimi enotami (Radovljica, Jesenice in Tolmin) na področju posegov v prostor,
- sodelovanje z Geodetskim zavodom pri korekciji predloga karte za TNP.

#### 3.2 . Sodelovanje z drugimi ministrstvi:

- Ministrstvo za obrambo: usklajevanje helikopterskih preletov nad TNP, usklajevanje programov usposabljanja na območju TNP,
- Ministrstvo za šolstvo: Sodelovanje z Uradom za UNESCO v okviru programa MAB za Biosferno območje Julijske Alpe,
- Ministrstvo za kulturo: pobuda za vključitev sodelovanja upravljavca z ZVKDS pri pripravi kulturo-varstvenih smernic v novelo Zakona o varstvu kulturne dediščine.

#### 3.3 Sodelovanje z lokalnimi skupnostmi

- Občina Bohinj: sodelovanje pri projektni skupini Arheološki park Ajdovski Gradec in pri usklajevanju "Strategije razvoja turizma v občini Bohinj",
- Občina Kobarid: izvajanje projekta Informacijska postaja v Kobaridu,
- Občine Bled, Bohinj, Bovec, Kranjska gora, Tolmin: sodelovanje na področju posegov v prostor zlasti pri pripravi strokovnih podlag za naravovarstvene smernice za strategijo prostorskega razvoja občin Bled, Kranjska Gora, Jesenice in Bohinj.

### 3.4 Sodelovanje z lokalnimi turističnimi organizacijami v okviru skupnosti Julijske Alpe:

- organizacija in promocija prireditev,
- sodelovanje pri trženju in promociji območja TNP,
- usklajevanje turističnih programov v TNP,
- sodelovanje pri pripravi Strategije info mest v TNP.

## **4. SPREJETI PRAVILNIKI V LETU 2006**

- Pravilnik o izobraževanju in usposabljanju v javnem zavodu TNP,
- Pravilnik o uporabi službenih avtomobilov v javnem zavodu TNP,
- Navodila za uporabo in izpolnjevanje potnih nalogov in drugih evidenc,
- Pravilnik o uporabi mobilnih telefonov v javnem zavodu TNP,
- Pravilnik o nabavi uniforme, osebne opreme za varno delo in delovne opreme delavcev javnega zavoda TNP.

## **5. IZOBRAŽEVANJA ZA DELAVCE**

### Izobraževanje NNS in strokovnih služb TNP:

- tečaj za popisovanje vodnih ptic, NNS,
- tehnika gibanja v gorskem svetu in uporaba zimske opreme; NNS in ostali sodelavci,
- 3-dnevni tečaj v zvezi z Zakonom o prekrških, NNS, ostali sodelavci,
- redni letni izobraževalni seminar NNS; NNS, ostali sodelavci,
- usposabljanje o helikopterskih operacijah, NNS in ostali sodelavci,
- izobraževanje o prekrškovnem postopku,
- dvodnevno izobraževanje za NNS v Sloveniji - osnove naravo varstva, predpisi, ki urejajo neposredni nadzor v naravi,
- tečaj usposabljanja za varstvo pri delu - vsi zaposleni.

Izvedeni so bili še nekateri drugi izobraževalni programi s področja dela posameznih sodelavcev:

- preglednik divjačine,
- tečaj za lokalnega in državnega turističnega vodnika,
- izobraževanje za planinske vodnike,
- tečaj angleščine, 5 dnevni, intenzivni, za uslužbence TNP, NP Hohe Tauren, NP Les Ecrins v Trenti.

## **6. IZDANA LITERATURA**

- Razprave in raziskave št. 12: Spreminjanje kulturne krajine in stavbne dediščine v Triglavskem narodnem parku zaradi opuščanja kmetijske dejavnosti,
- Snovalci Triglavskega narodnega parka (25 let TNP) – Ljudje pred svojim časom
- Svet pod Triglavom št. 6 in št. 7
- Letno poročilo o delu 04, 05
- Razprave in raziskave št. 13: Mlečne planine v Zgornjem Posočju

- Mreža informacijskih mest v TNP, strategija
- Pot Triglavске Bistrice, zloženka
- Ponatisnilo se je naslednje zloženke: TNP- splošni, Dom Trenta, Pocarjeva domačija, Poključka pot, Kolesarska pot Radovna, Soška pot, Za vsakogar, v skupni nakladi: 90400 v štirih jezikih: slovenščina, angleščina, nemščina, italijanščina
- Sodelovanje pri izdaji brošure Parki Slovenije,
- Sodelovanje pri izdaji karte Triglavski narodni park (Geodetski zavod Slovenije).

## **7. SEJE SVETA JAVNEGA ZAVODA TNP**

- 78. redna seja sveta JZ TNP, dne 23.3.2006
- dopisna seja sveta JZ TNP, dne 13.7.2006
- 79. redna seja sveta JZ TNP, dne 19. 10. 2006
- 80. redna seja sveta JZ TNP, dne 25. 11. 2006

## **8. DELO SLUŽB**

### **8.1 Služba za načrtovanje, upravljanje in razvoj parka**

Glavna naloga službe je bila koordinacija priprave programa za upravljavski načrt TNP ter nekaterih dokumentov v okviru tega - priprava programa mreže informacijskih mest TNP in v sodelovanju z NNS popis vseh planinskih postojank v TNP.

Poleg tega tudi:

- usklajevanje parkovnih dejavnosti z drugimi organizacijami predvsem s področja turizma,
- izvedba strokovnega posveta in slovesne akademije ob 25. letnici TNP (maj 2006),
- urejanje parka za obisk - vzdrževanje in postavljanje parkovne infrastrukture: odprtje prenovljene parkovne poti v Vratih – Pot Triglavске Bistrice, ureditev oznak in informacijskih tabel v Tolminskih koritih,
- načrtovanje vzdrževanja in obnove parkovne infrastrukture,
- vodenje programa ohranjanja biotske in krajinske pestrosti na planini Klek.

### **8.2 Služba za posege v prostor**

Glavna dela službe za posege v prostor so obsegala pripravo strokovnih mnenj h gradnjam, spremljanje stanja v prostoru in sodelovanje pri pripravi naravovarstvenih smernic. Pri delu je služba sodelovala s strokovnimi službami na področju varstva narave, kulturne dediščine in ostalih nosilcev urejanja prostora ter z lokalnimi skupnostmi.

V spodnji tabeli so predstavljena izdana mnenja, smernice, predhodna mnenja in dopolnitve k načrtovanim gradnjam v Triglavskem narodnem parku

Vrste objektov	Mnenja		Smernice, predhodna mnenja	Dopolnitve
	Pozitivna	Negativna		
<b>Kmetijski objekti:</b>				
- stanovi, prestaje, hlevi, sirarna	21	3	1	2
- pomožni kmetijski objekti: senik, kozolec, nadstrešek, skedenj	13	7	1	
<b>Stanovanjski objekti:</b>				
- novogradnja	10	2	2	1
- rekonstrukcija, dozidava, obnova, vzdrževalna dela	9	1	4	1
- pomožni objekti za lastne potrebe	8	2		
<b>Spremembe namembnosti objektov</b>	1	3		
<b>Gostinski, turistični – hotel, apartmajski objekti</b>	13	3	2	1
<b>Počitniški objekti (sanacijski PUP – legalizacija, sanacijska dela; vzdrževalno investicijska dela, pomožni objekti)</b>	12	2		
<b>Infrastruktura (elektro omrežje in TP, TK omrežje, bazna postaja, vodovod, parkovna infrastruktura, reg. cesta, most, dostopna pot, gozdna vlaka, kanalizacija, ČN, HE, turistična pešpot, galerija)</b>	40	1	8	3
<b>Drugo (skladiščenje gnojevke, gnojišče, vodnogospodarske ureditve, vodohram, plinohram, promocijski pano, čiščenje brežin, toplotna črpalka, smučišče, gostinski vrt, hladilnica, osvetljevanje, skulptura, kotlovnica, parkomati, turist. oznake, planinski dom, zavetišče GRS, merilniki temp., biatlonski center, čiščenje zaraščenih površin, kamp, objekt za namestitev pasjih hišic)</b>	25	7	3	1
<b>Skupaj:</b>	<b>152</b>	<b>31</b>	<b>21</b>	<b>9</b>

Ostali dopisi: **95**

Poleg tega je služba opravila:

- organizacijo delavnice na temo nedovoljenih gradenj v TNP, februarja 2006 in priprava poročila,
- sodelovanje pri pripravi naravovarstvenih smernic za prostorske plane občin,
- priprava strokovnih podlag za krajinsko tipologijo,
- svetovalno delo povezano s področjem dela službe,
- mentorsko delo pri seminarskih in diplomskih nalogah ter obveznih študijskih praksah,
- vodenje fotodokumentacije in arhiva v delu, ki se nanaša na gradnje,
- sodelovanje pri mednarodnem projektu AV.IS – vzpostavljanje informacijskega sistema za obiskovalce o naravnih nevarnostih,
- uredniško delo – zbornik s posveta Spreminjanje kulturne krajine in stavbne dediščine v TNP zaradi opuščanja kmetijske dejavnosti - Razprave in raziskave št. 12.

### 8.3 Znanstveno raziskovalna služba

Aktivnosti so potekale na naslednjih področjih:

Podatki o naravi in človekovih vplivih:

- kartiranje habitatnih tipov Primorska – območja MaB in Natura 2000,
- evidenca motenj območja MaB in Natura 2000 - projekt Palpis.

Izvajanje mednarodnih projektov:

- Alpencom (Interreg IIIb Alpine Space),
- Palpisju - Načrti upravljanja za Natura 2000 v MaB območju v občinah Bovec in Kobarid,
- Malo info središče TNP na Bledu (Phare): usklajevanje PGD/PZI, izgrajen je bil avditorij s skalnjaki pred upravno stavbo in opazovalnica na strehi upravne stavbe;

Izvedba dveh večjih javnih razpisov; program delavnic za šolarje; priprava info točke Bled,

- EKO-ERA – sodelovanje pri GIS in tehnični opremi učilnice.

Izobraževanje in ozaveščanje:

- Petkovi popoldnevi v parku – biološke delavnice za širšo javnost (maj – september),
- izvedba izobraževalnih programov za širšo javnost (predavanj in otroških delavnic) in razstav v Malem info središču TNP na Bledu,
- izvedba različnih prireditev (projekcija filma v Kraljestvu Zlatoroga, organizacija Triglavske tržnice z ekološkimi pridelki), pred upravno stavbo,
- organizacija in izvedba izobraževanja za animatorje TNP.

Računalniško strojno in programsko vzdrževanje:

- nadgradnja sistema na upravi TNP (strojna in programska oprema),
- administracija SDMS strežnika in elektronske pošte,
- sprotna vzdrževanja računalniške opreme in pomoč uporabnikom.

### 8.4 Služba za kmetijstvo, gozdarstvo in razvoj podeželja

Poudarek službe je bil na izvajanju projektov s področja ohranjanja tradicionalnih načinov kmetovanja in pripravi publikacij o ekološkem kmetovanju, avtohtonih pasmah domačih živali in tipičnih izdelkih, oblikovanje vsebin in opremljanje info centrov in postaj TNP in pripravi vsebin za načrt upravljanja TNP (popis grbinastih travnikov, anketa javnega mnenja o TNP).

Ne področju regionalnega razvoja je služba sodelovala pri:

- pripravi regionalnih razvojnih programov za goriško in gorenjsko statistično regijo (RRP),
- oblikovanju izvedbenih projektov regionalnih razvojnih programov,
- pripravi nacionalnega razvojnega programa Vključevanje potencialov naravne in kulturne dediščine območja TNP za uravnotežen razvoj na območju TNP.

Poleg tega je služba opravila:

- svetovanje in strokovna pomoč organizacijam kmetov,



- sodelovanje pri pripravi razvojnih programov podeželja (RPP),
- dokumentacijo za certificiranje proizvajalcev kmetijskih izdelkov višje kakovosti,
- vodenje strokovnih ekskurzij, predavanje kmetom v okviru SKOP-a,
- sodelovanje na izobraževanju v Sirarskem učnem centru Krn (senzorično ocenjevanje mlečnih izdelkov).

Izvajanje mednarodnih projektov in programov:

- ECO-ERA ALPE ADRIA (vzpostavljanje trajnostnega sodelovanja med sosednjimi parki in opremljanje info centra na Bledu),
- VALOPT (razvoj lokalno tipičnih izdelkov ob slovensko – italijanski meji),
- LACIO-drom (promocija ekološkega kmetovanja).

Izdana je bila tudi strokovna publikacija v okviru Razprav in raziskav »Mlečne planine v Zgornjem Posočju«.

### **8.5 Služba za izobraževanje in naravovarstveno vzgojo**

Delo službe za izobraževanje in naravovarstveno vzgoje je bilo usmerjeno predvsem v oblikovanje in izvajanje različnih izobraževalnih programov. Glavne aktivnosti so bile:

- sodelovanje z različnimi šolami in drugimi institucijami,
  - sodelovanje v okviru mednarodnega projekta Via Alpina,
  - izobraževalne delavnice v okviru projekta ECO ERA in drugeje,
  - z različnimi skupinami obiskovalcev TNP,
  - organizacija sobotnih fotografskih delavnic za ljubiteljske fotografe,
  - priprava različnih razstav,
  - priprava, organizacija in soorganizacija strokovnih ekskurzij,
  - uredništvo 6. in 7. številke glasila TNP »Svet pod Triglavom«,
  - priprava in obdelava gradiv za knjigo o dr. Albinu Belarju.
- Priprava, usklajevanje in izvedba parkovnih izobraževanih programov po šolah – ekskurzije, naravoslovni dnevi, Etnologija planinskega pašništva, delavnica za izdelovanje ptičjih gnezdilnic, vodenje štirih petdnevnih tur študentov Fakultete za šport Univerze v Ljubljani),
  - organizacija VIII. mednarodnega Belarjevega dneva na Soški poti za 850 otrok iz okolice TNP ter z avstrijske Koroške, Furlanije-Julijske krajine in Hrvaške,
  - organizacija strokovnih ekskurzij (Mangartska planina 60 udeležencev, Gmünd 90 udeležencev, Čadrg 100 udeležencev) in petih fotografskih delavnic ter priprava razstav v Malem info središču TNP,
  - priprava in organizacija strokovnih ekskurzij za delegacije iz tujine (Univerza Celovec, NP Tara, National Geographic, Via Alpina, MK PZS),
  - sodelovanje z mediji in drugo: (prispevki o prireditvah in delavnicah TNP, priprava teksta za Bilten Pošte Slovenije za poštno znamko »Peričnik«, sodelovanje pri pripravi vsebin za Slovenski planinski muzej v Mojstrani, sodelovanje na okrogli mizi o umirjanju prometa v Vratih, tekst za informacijski tabli o prvopristopnikih na Triglav in o slikarju Valentinu Hodniku v Bohinju ).

## 8.6 Služba za odnose z javnostmi

Pripravili smo analizo objavljenih člankov, iz katere ugotavljamo, da so vsa sporočila, ki smo jih pripravili na TNP, dosegla sporočilnost v vsaj enem od medijev. Po naši evidenci je bilo v tem obdobju objavljenih 166 prispevkov, ki se neposredno navezujejo na delovanje JZ TNP (za primerjavo: v lanskem letu je bilo v celem letu objavljenih 120 člankov), vsebine so bile v vseh primerih, razen v dveh prispevkih rumenega tiska, kjer ni šlo za predstavitev celostne informacije, naklonjene javnemu zavodu TNP.

Komuniciranje z mediji in širšo javnostjo je bilo osredotočeno na naslednje naloge:

- medijem in novinarjem dopisnikom je bilo v letu 2006 poslanih 69 sporočil za javnost.
- priprava odgovorov na novinarska vprašanja in druga vprašanja: služba v sodelovanju s strokovnimi službami pripravlja odgovore na različna vprašanja.
- spletne strani: pripravljene so bile vsebine za spletne strani, zbrano fotografsko gradivo in opravljeno prvo polnjenje z izbranim izvajalcem,
- publikacije, promocija TNP: Parki v Sloveniji, članki za revijo STO Turizem in lokalne časopise (Bohinjske, Blejske novice, EPI center),
- interno komuniciranje,
- različna dela za podporo upravi.

## 8.7 Naravovarstvena nadzorna služba (NNS)

Delo naravovarstvene nadzorne službe je bilo razdeljeno na 4 naravovarstvene oddelke, razdeljene na 4-5 okolišev. Vsak naravovarstveni nadzornik je odgovoren za enega izmed okolišev v velikosti od 4000 do 5000 ha. Pri delu NNS v letu 2006 smo poudarili predvsem izvajanje varstva in nadzora, izvajanje dežurstev v poletni sezoni, sodelovanje s strokovnimi službami TNP in zbiranje analitičnih podatkov za različne namene po programu uprave TNP. Vse več pozornosti namenjamo tudi preventivnemu, vzgojnemu delu, vodenju in osveščanju obiskovalcev ter delu z mladimi. Vse naloge so bile realizirane skladno s kadrovskimi in finančnimi možnostmi.

21 poklicnih nadzornikov je v poletni sezoni 2006 (od 24.6 do 1.10) ob rednem delu opravilo kar **262 celodnevni dežurstev ob sobotah, nedeljah in praznikih**.

V letu 2006 smo veliko pozornost namenili izobraževanju in usposabljanju nadzornikov s področja varnosti pri delu in usposabljanju za naravovarstvene nadzornike, ter ureditvi statusa in delovanja prekrškovnega organa v skladu z Zakonom o prekrških. ter opravljanju naslednjih nalog:

- izvajanje naravovarstvenega nadzora po sprejetem programu,
- vzdrževanje parkovne infrastrukture: najpomembnejši projekt je bila: pot Triglavске Bistrice v dolini Vrata, pot v Tolminskih koritih,
- izvedba vodenj za šolske in druge zainteresirane skupine,
- usklajevanje del pri pripravi sporazuma o sodelovanju za ustanovitev Zveze nadzornikov Slovenije,
- organizacija del za prostovoljno nadzorno službo (organizacija dveh očiščevalnih akcij), izvedba skupnih akcij in obhodov s policijo,

- koordiniranje vzpostavitve sistema naravovarstvenega nadzora po vsej Sloveniji,
- v letu 2006 so bile s pomočjo TNP izdane tudi uradne izkaznice za naravovarstveno nadzorno službo v Sloveniji.

Pomemben člen pri izvajanju nalog je tudi **Prostovoljna naravovarstvena nadzorna služba**. Konec leta 2006 je prostovoljna NNS štela 65 članov. Organiziranih je bilo sedem akcij, prostovoljci pa so se udeležili tudi rednega letnega seminarja za nadzornike na Bledu. Od opravljenega je potrebno izpostaviti dve vrsti akcij: popularizacijo TNP - zaradi obsežnosti ter pristopa do velikega števila obiskovalcev (razdeljeno je bilo okoli 6500 zloženek) ter očiščevalne akcije (Tolminka, Gorje, Kriški podi). Na akcijah so sodelovali tudi poklicni in mladi nadzorniki ter predstavniki strokovnih služb TNP.

Akcije 2006:

- Čistilna akcija v dolini reke Tolminke, 22. marec 2006 (svetovni dan voda),
- Redni letni seminar za NN, Bled, 12. april 2006,
- Čistilna akcija na območju KS Gorje, 22. april 2006 (svetovni dan Zemlje),
- Popularizacija TNP, izbrane lokacije, 22., 23. julij in 15. avgust 2006,
- Čistilna akcija na Kriških podih, 23., 24. september 2006,
- Ekскурzija v Belo Krajino (KP Lahinja, KP Kolpa), 14, 15. oktober 2006,
- Prednovoletno srečanje, Pokljuka - Gorje, 16. december 2006.

Izpostavimo še **Program mladi nadzornik TNP**, v katerega je vključenih 34 mladih, mladinsko pobudo z nazivom »TNP za vsakogar«, s katerim smo v naše delo vključili mlade s posebnimi potrebami, v okviru programa Mladi nadzornik je bil organiziran zimski tabor na Komni, izvedene enodnevne akcije in delovno-raziskovalni tabor na Tolminskem ter udeležba mednarodnega tabora za Mlade nadzornike v Španiji.

## 8.8 Služba varstva in upravljanja prostoživečih živali

V okviru rednih nalog službe je bilo opravljeno naslednje:

- varstvo in upravljanje v lovišču s posebnim namenom (LPN) Triglav skladno z letnim lovsko upravljavskim načrtom Triglavskega lovsko upravljavskega območja za leto 2006
- izdelava Naravovarstvenih smernic za dolgoročni načrt TLUO za obdobje 2007-2016,
- izdelava analize Stanje varstva in upravljanja s prostoživečimi živalmi v LPN Triglav za UN in zakon o TNP,
- priprava osnutka Poslovnika o izvajanju lovskih nalog v LPN Triglav,
- izdelava Letnega lovsko upravljavskega načrta za lovišče s posebnim namenom Triglav,
- izdelava analize stanja za gamsa in kozoroga na osnovi sistematično zbranih podatkov.

Poleg tega je služba sodelovala:

- pri Dolgoročnem načrtu za Triglavsko lovsko upravljavsko območje za obdobje 2007-2016,
- v Območnem združenju upravljalcev lovišč.

Skupna površina Lovišča s posebnim namenom (LPN) Triglav je 58.800 ha, od tega 2.900 ha zunaj TNP. Nelovne površine je 25.000 ha. Varstvo in upravljanje smo izvajali skladno z

določili letnega lovsko upravljaljskega načrta za leto 2006, ki ga je sprejelo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Opravljenе naloge so bile:

- dnevni nadzor, spremljanje stanja in zbiranje podatkov o divjadi,
- biomeliorativna dela in dela na lovskih objektih,
- redne in sanitarne izločitve,
- ocenjevanje škod po divjadi.

V nadaljevanju nekaj podatkov o opravljenem delu:

### Zbiranje podatkov

Podatke smo zbirali na 3 načine: dnevno priložnostno, letno sistematično in enodnevno sistematično. Dnevno priložnostno smo zbirali podatke lovnih vrst: srnjadi, jelenjadi, gamsov, muflonov, lisic in poljskih zajcev. Tu navajamo sistematično zbrane podatke nekaterih najpomembnejših vrst, ki so kazalci ohranjenosti okolja, ter gamsov in kozorogov.

Živalska vrsta	PLANINSKI OREL	DIVJI PETELIN	RUŠEVEC
Število zbranih podatkov	46	86	23

Preglednica 1: Število zbranih podatkov v LPN Triglav v letu 2006

BRKATI SER: 2 opazovanji

RJAVI MEDVED: 13 opazovanj

RIS: 4 opazovanja

VOLK: 2 opažanji (Plazi – Jezero)

### GAMS: sistematična štetja

GAMS	Struktura				
	skupaj	kozli	koze	mladiči	Neugotovljivo
število	1342	394	578	334	36

Preglednica : Sistematično štetje gamsov v LPN Triglav po okoliših od 1. do 10. novembra 2006

GAMS	Struktura				
	skupaj	kozli	koze	mladiči	Neugotovljivo
Število	183	49	69	35	30

Preglednica : Enodnevno sistematično štetje gamsov v LPN Triglav v okolišu Vrata dne 10.10.2006

Opomba: To je bilo drugo enodnevno štetje v Vratih; na prvem leta 2001 smo prešteli skupaj 356 gamsov.

KOZOROG	struktura				
	skupaj	kozli	koze	mladiči	neugotovljivo
Število	141	52	74	15	0

Preglednica : Sistematično štetje kozorogov v LPN Triglav v letu 2006

### Zdravstveno stanje

Zdravstveno stanje divjadi je razvidno v preglednici izločitev, kjer so navedeni vzroki ter v poročilih Veterinarske fakultete. Preglednica izločitev ter poročila VF so shranjena v arhivu službe. Na VF smo poslali (podatki Sašo Hrovat): 1 gamsov mladič: pogin, vzrok pljučnica; 3 vzorci kož gamsov za pregled na gamsje garje: 2 pozitivno, 1 negativno.

Pri gamsih in kozorogih so bile močnejše prisotne gamsje garje. Pojavljale so se v vsem LPN, najmočnejše pa, glede na odstreljene in najdene poginule živali, smo jih ugotovili v okoliških Vrata, Plazi in Jalovec.

GAMSJE GARJE	skupaj garje	odstrel garje	pogin garje	pogin neznano
GAMS	41	14	27	62
KOZOROG	0	0	0	3

Preglednica 8: Gamsje garje v LPN Triglav v letu 2006

Pri gamsih je bila četrtnina izločenih živali najdena kot pogin neznanega vzroka. V večini primerov gre za najdene ostanke okostij, iz katerih se ni dalo ugotoviti vzroka pogina oz. poslati vzorce na VF za pregled.

### Izločitve divjadi

vrsta	načrt	realizacija	%real/načrt	od tega odstrel	od tega pogin
srnjad	220	203	92	129	74
jelenjad	80	73	91	38	35
muflon	40	32	80	20	12
gams	250	245	98	156	89
kozorog	10	3	30	0	3
Divji prašič	3	0	0	0	0
lisica	25	11	44	7	4
jazbec	5	2	40	2	0
Kuna belica	3	0	0	0	0
poljski zajec	3	0	0	0	0

Preglednica 9: Izločitve divjadi v LPN Triglav v letu 2006

### Škode po divjadi

Večina odškodninskih zahtevkov je bila izplačana sporazumno med oškodovanci in pooblaščenecem upravljavca LPN. Skupno število obravnavanih odškodninskih zahtevkov je bilo 38. Od tega je tri primere reševala komisija za ocenjevanje škod lovsko upravljavskega območja.

vrsta	strošek (sit)							
	travnik	sadovnjak	povrtnine	silaza	gozd	zaščita	najem	SKUPAJ
jelenjad	375.000	175.000	10.000	30.000	1.514.869	97.350	-	2.202.219
pol. zajec	-	110.000	-	-	-	-	-	110.000
ostale v.	70.000	105.000	5.000	10.000	-	10.000	50.000	250.000
<b>SKUPAJ</b>	<b>445.000</b>	<b>390.000</b>	<b>15.000</b>	<b>40.000</b>	<b>1.514.869</b>	<b>107.350</b>	<b>50.000</b>	<b>2.562.219</b>

Preglednica 10: Škode po divjadi v LPN Triglav v letu 2006

Visoka skupna vsota izplačila za škode po divjadi je v primerjavi s preteklimi leti zlasti posledica lupljenja gozdnega drevja od jelenjadi zaradi dolge in hude zime.

### **Biomeliorativna dela in lovske naprave**

To so lovska opravila, ki so predvsem vezana na zagotavljanje ugodnejših prehranskih pogojev za divjad in so bila glede na plan 2006 realizirana.

### **Ugotovitve**

Življenjski pogoji se za nekatere vrste prostoživečih živali slabšajo, za druge pa celo izboljšujejo oz. bolje rečeno, so sposobne prilagoditi se spremenjenim razmeram. Jelenjad je v številčnem porastu in prostorskem širjenju. Srnjadi je manj in se veliko bolj prikriva (izstopa ponoči). Gams pestijo gamsje garje, vznemirjanje in (verjetno) vedno bolj medvrstna konkurenca z jelenjadjo. Število kozorogov se je v zadnjih letih najmanj prepolovilo. Pri svizcu ugotavljamo nova naseljevanja. Število rastišč divjega petelina počasi, vendar vztrajno upada. Za vsemi temi ugotovitvami stojijo podatki z opravljenimi analizami. Kljub temu pa so nekatere navedbe le posredna sklepanja, ne pa dokazana dejstva, ker ne opravljamo namenskih monitoringov oz. raziskav.

Kakšno je zdravstveno stanje divjadi sklepamo na osnovi prisotnosti kužnih gamsjih garij, stekline in garjavosti. Ostali dejavniki zdravstvenega tveganja so slabo poznani.

Opravljanje biomeliorativnih del je zadovoljivo. Enako velja za vzdrževanje lovske tehniških naprav. Kot pomanjkljivo najbolj izstopa vzdrževanje lovskih stez, ki pa v vedno več primerih ne opravljajo več svoje osnovne naloge, postajajo namreč poti obiskovalcev, ki jih z »bližnjicami« spreminjajo, »izsilijo« pa mimo obstoječih tudi nove poti, ki dodatno »odpirajo« mirna območja prostoživečih živali. Tako lovske steze izgubljajo tudi svojo estetsko vrednost (speljane po naravnih danostih in v oljukih).

Izločitev divjadi je bila dobra in v okviru dopustnih odstopanj. Zaradi dolge in hude zime so bile izgube pri srnjadi in jelenjadi velike (glej preglednico izločitev). Tretjino izločitev srnjadi in gamsov je opravila narava, pri jelenjadi pa skoraj polovico vseh izločitev.

Za leto 2006 so značilen tudi velike škode po divjadi.

## **8.9 Delo prekrškovnega organa**

V letu 2006 je bil vzpostavljen prekrškovni organ v okviru TNP ter izvedena potrebna izobraževanja zaposlenih za vodenje in odločanje v prekrškovnih postopkih. Pripravljeni so bili vsi potrebni obrazci ter vzpostavljene evidence, ki jih predvideva zakon o prekrških.

Z vsemi postopki po Zakonu o prekrških smo pričeli v juliju 2006, pred tem smo zaradi nejasnosti pri pripravi obrazcev in pristojnosti izrekli le opozorila (414 opozoril). V juliju so nadzorniki začeli tudi z izrekanjem glob - izdanih je bilo 59 plačilnih nalogov, 26 zaradi napačnega parkiranja v osrednjem območju narodnega parka, 16 zaradi kampiranja v osrednjem območju narodnega parka, 17 zaradi kršitev uredbe o prepovedi vožnje z vozili v naravnem okolju, izdanih je bilo sedem odločb o prekrških, napisano je bilo eno poročilo na inšpekcijske službe, podan je bil en predlog za uvedbo postopka drugemu prekrškovnemu organu, dve zadevi sta bili odstopljeni v obravnavo Okrajnemu sodišču v Radovljico. Izrečenih je bilo 1877 opozoril. Vzpostavili smo sodelovanje s policijskimi postajami Bovec, Tolmin, Kobarid in Bled, mejno policijsko postajo Kranjska Gora in gorsko policijsko enoto ter organizirali več odmevnih skupnih akcij.

### 8.10 Oddelek za trženje in promocijo

Delo službe je bilo osredotočeno na sodelovanje na mednarodnih predstavitev TNP v tujini, pripravo in izdajo koledarja prireditelj, ki je letošnje leto prvič izšel v broširani izdaji, strategijo stenskega koledarja ter pripravo in izdajo stenskega koledarja in planerja za leto 2007. V poletni sezoni beležimo polno zasedenost prenočitvenih kapacitet TNP, večje število vodenih izletov, z boljšo ponudbo pa smo bili uspešnejši tudi pri prodaji izdelkov TNP.

Služba se je zelo uspešno angažirala in pripravila ustrezen in širok izbor ponudbe spominkov, ki so bili na voljo v informacijskih centrih.

Poleg tega je služba sodelovala tudi pri:

- ponatisu zloženk,
- vodenje evidenc o prodani divjačini,
- zbiranje ponudb in priprava letnih naročilnic in letnih pogodb,
- izvajanju poletnih kulturnih večerov na Pocarjevi domačiji,
- pri projektu ERA.

### 8.11 Oddelek za tehnično vzdrževanje in upravljanje z nepremičninami

V letu 2006 smo največ pozornosti posvetili vzdrževalnim delom na objektih v upravljanju TNP, ki jih je bilo potrebno dokončati do zime. Opravili smo:

- tehnična in organizacijska dela na upravni stavbi TNP, priprava tehnične dokumentacije za ureditev okolice in parkirišča ter priprava projekta za ogrevanje z lesno biomaso,
- sodelovanje z denacionalizacijskimi upravičenci pri vračanju zemljišč na območju parka,
- priprava materiala in dokumentacije za prekritje streh na kočah v upravljanju TNP (Komna, Savica, Goreljek, Vogar, Zgornja Krma),
- tekoča dela na objektih in nepremičninah TNP in priprava objektov za poletno sezono,
- ureditev zbiralnic za divjačino v skladu z novo zakonodajo,
- sodelovanje z Agrarnimi Skupnostmi na območju parka (načrt dela, pomoč pri prenosih materiala na nedostopne planine, prevoz smeti v dolino: Kredarica, Kriški podi, Bogatin),
- ureditev pisarn za oddelke Pokljuka in Zg. Savska dolina na upravi in za oddelek Bohinj v hiši Bohinjka.

Pričeli smo z urejanjem lastništva za objekte v visokogorju.

### 8.12 INFO središče TNP Trenta

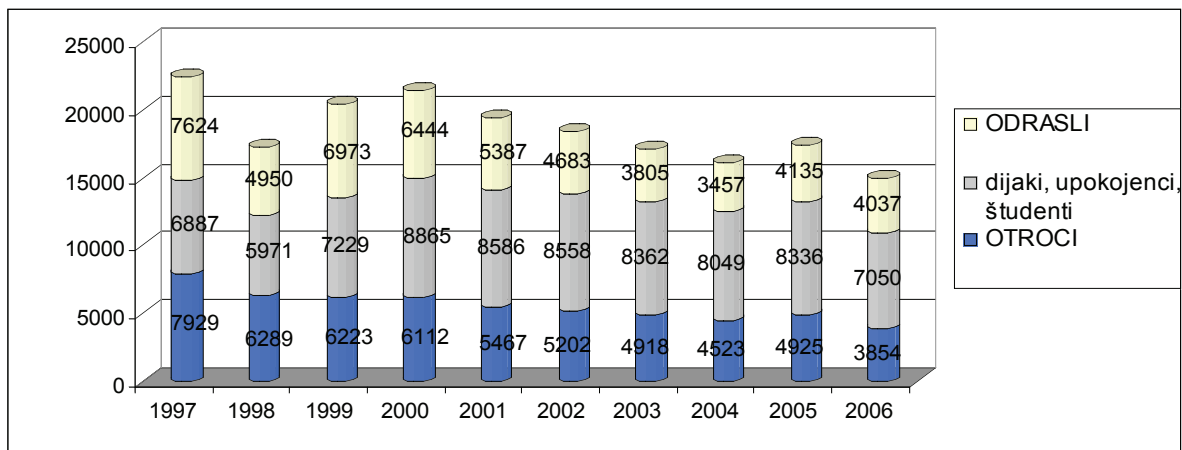
Dom Trenta je izpad obiska zaradi neprevoznosti Vršiča v pomladanskih mesecih nadomestil predvsem z večjim številom nočitev organiziranih šolskih skupin in z gostitvijo seminarjev, kongresov in delavnic. Obema tradicionalnima odmevnima prireditvama, Trentarskemu senjemu in Mednarodnemu glasbenemu forumu, smo letos dodali številne kulturne in etnološke dejavnosti (22 prireditev).

V INFO središču v Trenti je bilo prodanih 12.941 vstopnic, kar je za okoli 2000 manj kot leto prej – vzrok je v neprevoznosti prelaza Vršiča za avtobuse do konca meseca junija. V Domu in Hiši Trenta je bilo v letu 2006 3.494 nočitev, ali 584 več kot leta 2005, skupaj je bilo opravljenih 36 vodenj po Soški poti in po ostalih območjih TNP. Pripravljeni so bili tudi delovni listi za predšolske in šolske otroke ter delana ureditev nove učne poti za otroke, poti Krivopetnic ter pripravili lutkovno predstavo.

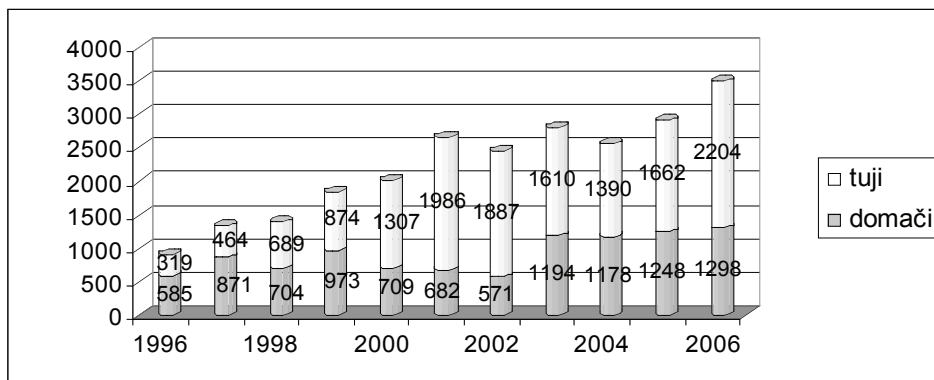
Opravljen so bila vzdrževalna dela v Domu Trenta in Hiši Trenta, popravila parkovne infrastrukture, obnova Soške poti in parkovnih oznak v dolini Trenta, usklajitev označevanja s sistemom pohodniških poti LTO Bovec, ureditev pisarne za oddelek Trenta,

Pričeli smo z dokumentiranjem pogovorov s starejšimi prebivalci doline Trenta za namene ohranjanja in dokumentiranja ljudskega izročila.

### Število obiskovalcev v Informacijskem središču v obdobju 1996–2006



### Število nočitev domačih in tujih gostov v obdobju 1996–2006





### 8.13 Pocarjeva domačija v Zgornji Radovni

Pocarjevo domačijo je v letu 2006 obiskalo preko 2000 obiskovalcev – prodanih je bilo 1854 vstopnic. Organizirali pa smo še Dan odprtih vrat ob dnevu muzejev, odprtje sezone s kulturnim programom in odprtje razstave ter organizirali tri poletne kulturne večere.

V okviru odprtih vrat je bilo izvedeno predavanje Naška Križnarja ob njegovem filmu o paši na planinah v TNP v preteklosti ter predstavljena umetna obrt ter sanacija Pocarjeve domačije ter odprta razstava naše okolje – misli globalno, ukrepaj lokalno, ki jo je pripravila ameriška ambasada.

Poletni kulturni večeri na Pocarjevi domačiji so zelo dobrodošla poživitev poletja v Radovni, ki privabijo precej gostov. Izvedeni so bili:

- nastop članov Društva Jarina iz Bohinja,
- lutkovna igra Krivopetnice in Zlatorog kolegov iz Trente ter predavanje Janeza Bizjaka o zgodovini rudarstva in železarstva v Julijskih Alpah,
- gledališka predstava Gledališča Bohinjska Bistrica: Bolha v ušesu, kapljica čez rob,
- srečanje treh parkov: TNP, Julijsko Predgorje in Nockberge.

### 8.14 Kulturna dediščina

Program ohranjanja biotske in krajinske pestrosti na planini Klek:

Republika Slovenija in Kneževina Monako imata podpisan sporazum o sodelovanju na področju varstva narave in ohranjanja biotske raznovrstnosti.

V poletni sezoni je na planini potekalo intenzivno zbiranje podatkov za pripravo usklajenega pašnega reda, popisane so bile rastlinske vrste na pašniku in v macesnovih gozdovih,

- realizirana so bila dela pri rekonstrukciji in obnovi streh na dveh pastirskih objektih.

Program UNESCO za TNP:

- zaključek desetletnega programa raziskav pašništva in rudarstva v Julijskih Alpah,
- udeležba na seminarju – usposabljanju za upravljavce Biosfernih območij v Albaniji in Črni gori,
- dokončanje in odprtje razstave 3000 let železarstva v Trenti,
- organizacija strokovnega posveta ob 25 letnici TNP,
- priprava več publikacij (glej Izdana literatura).

Železna pot – sodelovanje pri projektu:

- popis lokacij arheoloških najdišč
- idejna zasnova in tehnični projekt označevanja na terenu.

Sodelovanje z Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

Svetovanje strankam pri gradnjah.

### **8.15 Varstvo pri delu**

V letu 2006 so bile v Triglavskem narodnem parku izvedene številne zakonsko obvezne aktivnosti s področja varnosti in zdravja pri delu (glej Izobraževanje delavcev).

Poleg tečajev varnosti pri delu je bila skladno z novo evropsko zakonodajo izpostavljena problematika hrupa tako na delovnih mestih, kot tudi pri preživljanju prostega časa. Na seminarju so vsi naravovarstveni nadzorniki prejeli dopolnjena navodila za varno delo z motornimi žagami.

Na upravi TNP so bile opravljene meritve zimske mikroklimе na delovnih mestih. Aprila so bili na rednem letnem izobraževalnem seminarju NNS predstavljeni preventivni ukrepi pri pojavu ptičje gripe.

## **9. MEDNARODNO SODELOVANJE UPRAVE TNP**

- sodelovanje v izvršnem odboru Mreže zavarovanih območij v Alpah,
- sodelovanje v predsedstvu federacije Europarc in udeležba na redni letni konferenci,
- sodelovanje z narodnima parkoma Nockberge in Julijsko predgorje v okviru projekta ERA (delavnice),
- koordinacija s Svetom Evrope glede izvajanja pogojev in priporočil Evropske Diplome,
- sodelovanje z Univerzo v Celovcu glede podiplomskega študija »upravljanja zavarovanih območij«,
- sodelovanje na 5. kongresu IRF (International Ranger Federation),
- udeležba na mednarodnem srečanju in tekmovanju nadzornikov »Danilo Re« v NP Berchtesgaden,
- sodelovanje v komisiji IUCN za zavarovana območja,
- sodelovanje v mednarodni žiriji za podelitev evropske nagrade za razvoj podeželja,
- udeležba z referatom na mednarodni konferenci »Parks on the move« na Nizozemskem,
- udeležba z referatom na mednarodnem seminarju v NP Guaja v Latviji,
- predstavitev Triglavskega narodnega parka na sejmu na Dunaju,
- predstavitev Triglavskega narodnega parka v Pušji vasi (I) s stojnico in predstavo Krivopetnice in Zlatorog,
- sodelovanje pri Via Alpina (srečanja v NP Kalkalpen in NP Berchtesgaden),
- sodelovanje na delavnici o kulturni krajini v NP Kalkalpen,
- udeležba na mednarodnem forumu o divjini v Saarbrucknu v Nemčiji.

## **10. DOGODKI, KI SO ZAZNAMOVALI LETO 2006**

- 3.februar. – Park Škocjanske jame – Slovesen podpis pobude za ustanovitev zveze nadzornikov Slovenije
- 15. maj - Zatolmin – Odprtje poti v Tolminskih koritih
- 25. in 26. maj, Trenta – Mednarodni Belarjev naravoslovni dan na Soški poti – sodelovanje otrok iz okoliških osnovnih šol, Narodnega parka Nockberge in Naravnega parka Julijsko Predgorje.
- 24. maj - Bled – Strokovni posvet in slovesna akademija ob 25. letnici Triglavskega narodnega parka

- 26. maj - Vrata – Odprtje prenovljene parkovne poti v Vratih (Pot Triglavске Bistrice)
- 2. junij - Bled – obisk monaškega kneza Alberta
- 21. do 23. julij – Triglav – spremljanje ministra Podobnika in kolegov iz Krajskega parka Goričko na Triglav
- 24. do 30. julij – Trenta - Teden Trentarskega senjema
- 6. novembra – Bled - predstavitev projekta Phare, v okviru katerega je bil izgrajen avditorij s skalnjaki pred upravno stavbo, na strehi upravne stavbe izgrajena kupola, opremljena predavalnica in se je uspešno zaključil septembra 2006
- 13. december - Bled – Mednarodni dan gora – strokovno predavanje in odprtje razstave TNP

## **11. SVET TRIGLAVSKEGA NARODNEGA PARKA**

**2006**

**Predsednik sveta**

dr. Milan Orožen Adamič

**Namestnik predsednika sveta**

Berti Rutar

**Člani predstavniki vlade RS:**

**Ministrstvo za okolje in prostor**

dr. Marjan Vežjak

**Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano**

Maksimilijan Mohorič

**Ministrstvo za kulturo**

Silvester Gaberšček

**Ministrstvo za finance**

dr. Stanislav Klinar

**Ministrstvo za šolstvo in šport**

dr. Milan Orožen Adamič

**Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo**

dr. Zvonko Bergant

**Predstavniki občin:**

**Občina Bled**

dr. Samo Zupan

**Občina Bohinj**

Jožef Cvetek

**Občina Bovec**

Siniša Germovšek

**Občina Kranjska Gora**

Mirko Eržen

**Občina Kobarid**

Jože Šerbec

**Občina Tolmin**

Berti Rutar

**Predstavniki drugih ustanov:**

**Planinska zveza Slovenije**

Tomaž Banovec

**Lovska zveza Slovenije**

Dušan Jug

**Predstavniki javnega zavoda TNP:**

Tomaž Bregant

Sašo Hrovat

Tea Lukan Klavžer

Davorin Koren

Radko Legat

Marko Pretner

mag. Martin Šolar

## **Poročilo o delu sveta TNP**

Svet Triglavskega narodnega parka je imel v letu 2006 tri redne seje in eno korespondenčno sejo, obravnavane so bile naslednje teme:

### **78. seja, dne 23. marec 2006**

- Potrditev poslovnega in računovodskega poročila JZ Triglavski narodni park za leto za 2005
- Pregled in potrditev poročila javnega zavoda Triglavski narodni park za leto 2005
- Poročilo o reševanju problematike nedovoljenih gradenj v TNP
- Predstavitev komisije za pripravo novega zakona o TNP in predstavitev načina dela
- Predlog za imenovanje strokovne skupine za posvetovanja glede upravljanja in monitoringa divjadi v okviru načrta upravljanja

### **Dopisna seja, dne 13. julij 2006**

- Predlog spremembe Pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Javnem zavodu Triglavski narodni park

### **79. seja, dne 19. oktober 2006**

- Kratko poročilo o delu januar - september 2006
- Obravnava in sprejem Strategije informacijskih mest v TNP
- Predlog Programa priprave načrta upravljanja za Triglavski narodni park
- Predlog in sprejem načrta za porabo sredstev iz Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov RS
- Poročilo o delu Komisije za pripravo Zakona o TNP

### **80. seja, 25. november 2006**

- Predlog in sprejem rebalansa finančnega načrta JZ Triglavski narodni park za leto 2006
- Predlog in sprejem programa dela in letnega načrta upravljanja za l. 2007 in projekcija 2008
- Predlog in sprejem finančnega načrta JZ Triglavski narodni park za leto 2007
- Predlog spremembe statuta zaradi dopolnitve registracije dejavnosti za dejavnost »druge športne dejavnosti pod šifro 92.623« (zaradi odločbe tržnega inšpektorata glede vodenja v visokogorju)
- Odgovor g. Banovcu na 79. seji sveta v zvezi s prostorskimi posegi v Zadnji Trenti
- Poročilo o prisotnosti Triglavskega narodnega parka v medijih
- Predstavitev rezultatov zaključenega PHARE programa »Malo INFO središče na Bledu« ter ogled

**12. UPRAVA JAVNEGA ZAVODA TNP**

Pri delu javnega zavoda TNP in uresničevanju nalog so sodelovali:

**Direktorica**

dr. Marija Markeš

**STROKOVNE SLUŽBE**

**Služba za načrtovanje, upravljanje in razvoj parka**

mag. Martin Šolar – vodja službe

Marjeta Albinini

**Služba za posege v prostor**

Tea Lukan Klavžer – vodja službe  
Igor Zakotnik

**Služba za varstvo in upravljanje prostoživečih živali**

Miha Marenče – vodja službe

**Znanstvenoraziskovalna služba**

Jurij Dobravec – vodja službe  
Tanja Menegalija  
Janko Dobravec  
Maja Fajdiga Komar  
Grega Krže  
Alenka Petrinjak  
Ana Marija Kunstelj Pavlovski  
Andreja Repe

**Služba za kmetijstvo, gozdarstvo in razvoj podeželja**

Davorin Koren – vodja službe  
Urban Škander

**Služba za izobraževanje in naravovarstveno vzgojo**

Jože Andrej Mihelič – vodja službe

**Služba za odnose z javnostmi**

Tina Markun

**Služba za varstvo kulturne dediščine**

**Naravovarstvena nadzorna služba**

mag. Martin Šolar – vodja službe (do 31.10)  
Sašo Hrovat – vodja službe (od 1.11)

**Oddelek Pokljuka - Mežaklja**

Jure Kočan – vodja oddelka  
Tomaž Bregant  
Franci Tišler  
Aleš Žemva

Se nadaljuje

**Oddelek Trenta s Posočjem**

Albert Kravanja – vodja oddelka  
 Jelko Flajs  
 Zvonko Kravanja  
 Gorazd Kutin  
 Martin Završnik  
 Dejan Kovač (od 1.7)

**Oddelek Kranjska Gora**

Radko Legat – vodja oddelka  
 Iztok Butinar  
 Valentin Štular  
 Tonček Urbas  
 Stanko Zima  
 Blaž Svetlin (1.7 - 30.11)

**Oddelek Bohinj**

Peter Belhar – vodja oddelka  
 Janez Grašič  
 Jože Hodnik  
 Boštjan Podgornik  
 Franci Štros

**SKUPNE SLUŽBE**

**Oddelek za administrativne in splošne zadeve**  
**Oddelek za finančne zadeve**

Marija Stroj  
 Tanja Dijak – vodja službe  
 Cvetka Ravnik  
 Špela Stojan

**Oddelek za trženje**

**Oddelek za tehnično vzdrževanje in**  
**upravljanje z nepremičninami**

Mojca Smolej – vodja oddelka  
 Sašo Hrovat – vodja oddelka (do 31.10)  
 Janko Dobravec – vodja oddelka(od 1.11)  
 Andreja Poklukar

**INFORMACIJSKO SREDIŠČE TRENTA**

Marko Pretner – vodja centra  
 Edvin Kravanja  
 Alenka Hace  
 Barbara Kavs  
 Andrejka Kravanja  
 Miran Hosner  
 Silva Zakrajšek  
 Danila Komac (15.5 - 15.12)

### **13. POSVETI, REFERATI IN BIBLIOGRAFIJA**

#### **Posveti z referati in predavanja**

- Parkwaechter: Uebermittler von Bildung und Sensibilisierung fuer die verschiedenen Besucher – Mednarodni strokovni posvet na srečanju in tekmovanju nadzornikov »Danilo Re«: Parkovni nadzornik – vzgled različnim skupinam obiskovalcev in ogledalo zavarovanega območja – primer TNP, NP Berchtesgaden, 26.1. 2006 – M. Šolar (referat)
- Naravovarstvena nadzorna služba TNP – Predavanja za prostovoljne nadzornike Parka Škocjanske jame, 9.3. 2006 – M. Šolar
- Stanje in perspektive razvoja turizma v gozdnem prostoru - Strokovni posvet v Državnem svetu, Ljubljana, 28.3. 2006 – M. Šolar (referat)- Strokovni posvet o snovalcih Triglavskega narodnega parka, 24.5.2006, Bled, J.A. Mihelič, referat o dr. Albinu Belarju
- International Ragner Federation Congress – Kongres Svetovne zveze nadzornikov: Junior Ranger Programme – Case study Triglav Nation Park, Stirling, Škotska, 14. - 21. 6. 2006 – M. Albinini (referat)
- Parks on the Move – Mednarodna konferenca: People to Nature - Rangers, Arnhem Nizozemska, 21.6. 2006 – M. Šolar (referat)
- Varuh gorske narave – Predavanja o varstvu narave v gorah in Triglavskem narodnem parku, Vršič, 10. 7. 2006 – M. Šolar
- Role of Rangers in the Parks – Mednarodni strokovni seminar: Triglav NP rangers, NP Guaja, Latvija, 15. – 17.8. 2006 – M. Šolar (referat)
- Living working landscapes – Konferenca Europarc 2006: How do we harness the support of local communities to achieve the objectives of protected areas, Oxford, 21.9. 2006 – M. Šolar (referat)
- Predstavitev TNP: Projekt Interreg III A AV.IS (Slovenija – Avstrija), Kranjska Gora, 21. 9. 2006 - I. Zakotnik
- Vision WILDNIS - Mednarodni posvet: Junior Naturwaechter in den Nationalparken Europas, Saarbruecken, Nemčija, 7.10. 2006 – M. Šolar (referat)
- Biotska raznovrstnost v gorah – Predavanje ob Mednarodnem dnevu gora, Bled, 13.12. 2006 – M. Šolar
- Železna pot 2. mednarodna konferenca, Upravljanje s kulturno in naravno dediščino s posebnim ozirom na opuščeni rudnikih, 14.- 16. december – M. Pretner (predavanje)
- Wandel als Chance – predavanje na podelitvi 9. evropske nagrade za razvoj podeželja v Umendorfu 21 -23. sept. 2006 – M. Markeš
- Almwirtschaft in Slowenien – Mednarodno srečanje kmetov, 31. avg. 2006, Fieberbrunn, Avstrija
- Zavarovana območja in njihov pomen za razvoj podeželja - Zasedanje stalnega odbora Alpske konvencije, težišče Gosko kmetijstvo in razvoj podeželja, Innsbruck, 19. sept.2006 – M. Markeš
- Triglavski narodni park za turizem – informacijska mreža TNP – Razvojni forum Gorenjske, Kranj, 28.sept. 2006 – M.Markeš
- Zavarovana območja in njihov pomen za razvoj podeželja – Posvet o LEADER programih, Brežice, 30. nov. 2007, M. Markeš

**Bibliografija**

- Albinini M.: 2006. TNP za vsakogar. Bled, Triglavski narodni park, zloženska
- Klampfl C., Šolar M. 2006. The success story of the Europarc Junior Ranger programme. Grafenau, Europarc Bulletin: str.: 28 - 29
- Koren D.: Mlečne planine v Zgornjem Posočju – o življenju in gospodarjenju na planinah s predelavo mleka, Razprave in raziskave, št. 13, 2006
- Lukan – Klavžer T., Šolar M. 2006. Triglavski narodni park. V: Izletniška karta Triglavski narodni park. Ljubljana, Geodetski zavod Slovenije
- Lukan Klavžer, T., Zakotnik, I.: Spreminjanje kmetijskih objektov v počitniške – izigravanje obnove kulturne dediščine v Triglavskem narodnem parku v zadnjih letih, Zbornik mednarodnega posveta Spreminjanje kulturne krajine in stavbne dediščine v Triglavskem narodnem parku zaradi opuščanja kmetijske dejavnosti, Razprave in raziskave, št. 12, str. 37-49, 2006
- Pretner M., Šolar M.: Mreža informacijskih mest v TNP. Bled, Triglavski narodni park: 27 str., 2006
- Šolar M.: Gorska očesa – Jezera v Triglavskem narodnem parku. V: Mohorjev koledar 2007, Celje, Mohorjeva družba: str. 183 – 189, 2006
- Šolar M.: Model ekoturizma v Triglavskem narodnem parku. V: Turizem v zavarovanih območjih. Ljubljana, Turistična zveza Slovenije: str.: 23 – 29, 2006
- Šolar M.: Pot Triglavske Bistrice. Bled, Triglavski narodni park: zloženska, 2006
- Šolar M.: Snovalci Triglavskega narodnega parka – ljudje pred svojim časom. V: Zbornik posveta ob 25. letnici TNP 1981 – 2006. Bled, Triglavski narodni park: str.: 9 – 11, 2006
- Šolar M.: Urejanje (gozdnega) prostora za rekreacijo in turizem v triglavskem narodnem parku – primer Pokljuke. V: Stanje in perspektive razvoja turizma v gozdnem prostoru. Ljubljana, Turistična zveza Slovenije: str.: 108 – 111, 2006
- Šolar M. TACIS – Sustainable livelihood programme advance. Grafenau, Europarc Bulletin: str.: 32, 2006
- Šolar M.: The benefits of european Diploma of Protected Areas: better policy for nature and cultural heritage protection. V: Proceedings »40th anniversary of the European Diploma – A network for nature and people, Strasbourg, Council of Europe, str. 39 – 41, 2006

Avtorji člankov v časopisu Svet pod Triglavom:

## Št. 6

- Albinini M., Šolar M.: Posvet Narava za vsakogar
- Albinini M., Šolar M.: Čistilna akcija v dolini reke Tolminke
- Belhar P.: Naravovarstveni oddelek Bohinj
- Butinar I.: Pokal Danila Re 2006
- Dobravec J.: Projekt Palpis
- Hace A.: Pripovedka: Krivopetnice in Zlatorog
- Koren D.: Triglavski narodni park je izvorno območje reje cikastega goveda
- Kutin G.: Izlet številke: Dolina Tolminke
- Lukan Klavžer T.: Kulturna dediščina
- Marenče M.: Alpski kozorog (*Capra Ibex*)
- Markun T.: Svet Triglavskega narodnega parka potrdil Poročilo o delu TNP za leto 2005
- Menegalija T.: Botanični vrtovi v TNP
- Menegalija T.: Hacquetov botanični vrtec na Velem polju



- Mihelič J.: Dr. Henrik Tuma (1858 – 1935)
- Mihelič J.: Pustovanje v Drežnici
- Mihelič J.: Bohinjska cika in bohinjska koruza na Blejski Dobravi
- Šolar M.: Pred novim rojstnim dnevom Triglavskega narodnega parka, 25 let TNP (1981 – 2006)
- Šolar M.: Kako naprej
- Šolar M.: Naravovarstvena nadzorna služba Triglavskega narodnega parka
- Šolar M.: Naši Bohinjci
- Šolar M.: Fotoklub Triglavski narodni park
- Zakotnik I.: Kulturna krajina v Triglavskem narodnem parku (2. del)

## Št. 7

- Albinini M.: Kar nekoč nišlo, gre danes lahko
- Albinini M.: Društvo podeželskih žensk Občine Kranjska Gora
- Albinini M.: Ponovno srečanje s kolegi z Madžarske
- Albinini M.: Mavrica nadzornikov z vsega sveta – 5. svetovni kongres Mednarodne zveze nadzornikov, Škotska
- Bregant T.: Pripovedka: Poljanska Baba
- Butinar I.: Izlet številke: Krnica
- Dobravec J.: Malo INFO središče TNP Bled
- Hace A.: Prireditve v Domu Trenta
- Koren D.: Začetek Kroga parkov (Giro dei Parchi) Posvet ERA 2006
- Legat R.: Naravovarstveni oddelek Kranjska Gora
- Lukan Klavžer T.: Etnološka kulturna dediščina: Studor v Bohinju
- Lukan Klavžer T.: Mednarodni projekt AV.IS
- Marenče M.: Planinski orel (*Aquila chrysaetos*)
- Mihelič J.: Stane Peterlin
- Mihelič J.: Fenomen Postaje gorske reševalne službe Mojstrana
- Mihelič J.: Via Alpina
- Mihelič J.: Fotografske delavnice v TNP
- Smolej M.: Poletni kulturni večeri na Pocarjevi domačiji v letu 2006
- Šolar M.: Načrt upravljanja
- Šolar M.: Naši »Zgornjesavci«
- Šolar M.: Gorska skupina Martuljek
- Šolar M.: EUROPARC – letna konferenca 2006
- Šolar M.: Pot Triglavske Bistrice v dolini Vrat
- Štular T.: TNP kot prekrškovni organ
- Zakotnik I.: Kulturna krajina v Triglavskem narodnem parku (3. del)
- Zakotnik I.: Obnova Planine Kuhinje